Glasnegativ

Gamla vykort är trevliga att titta på, men ofta finns det detaljer som försvinner, eller blir suddiga i trycket. Därför är det kul att här kunna visa hur några dåtida originalnegativ såg ut och vilken fantastisk detaljrikedom de hade.

Berndt Johnsson

Bilderna från Ljunghusens station är tagna av Berndt Johnsson omkring 1911. Samma år övertog han Karl Ekbergs pappersfirma i Malmö. Semestrarna ägnades därefter åt fotografering runt hela Skåne tillsammans med familjen.

Genom åren blev det många tusen motiv som blev vykort och såldes både till kiosker och tobaks- och speceriaffärer runt om i Skåne.

Fram till och med 1930-talet togs alla bilder med en stor resekamera av trä. Till den hade han glasnegativ i format ca 13 x 18 cm. Det var alltså stora negativ och de hade en fantastisk skärpa.

Vykort

Vykorten trycktes, fram till slutet av första världskriget, i så kallat »ljustryck«. Det innebar ett ganska fint tryck utan rasterpunkter – de punkter i olika storlekar som du kan se med förstoringsglas i tidningar och böcker. Men hur fint trycket än var, så kunde det inte återge alla detaljer i det ursprungliga glasnegativet.

Efter första världskriget övergick vykortsindustrin till att fotokopiera korten. Till att börja med blev det mycket fina och detaljerade bilder, men fram under 1940-talet minskades man silverhalten i fotopapperet vilket försämrade skärpan.

Samtidigt slutade man med glasnegativ och gick över till film, men fortfarande i tämligen stort, så kallat mellanformat om 6 x 7 cm.

Bilderna är tagna vid Ljunghusens station. Stationshuset står kvar, men till höger ligger nu Ljungskogens livs.

Christian Kindblad

Kulturföreningen Calluna
www.calluna.nu

© 2014 • Text: Christian Kindblad • www.calluna.nu

Förstoring av glasnegativ A.

© 2014 • Text: Christian Kindblad • www.calluna.nu

Förstoring av vykortet från glasnegativ A.

© 2014 • Text: Christian Kindblad • www.calluna.nu

En jämförelse mellan detaljerna i glasnegativ A och det färdiga vykortet.

© 2014 • Text: Christian Kindblad • www.calluna.nu

En annan delförstoring av glasnegativ A, med slaktare Lundberg till vänster.
Bakom gärdsgården i nederkant skymtar spåret till hästspårvägen som gick ner till stranden längs Storvägen.

© 2014 • Text: Christian Kindblad • www.calluna.nu

Glasnegativ B, som aldrig blev något på vykort.

© 2014 • Text: Christian Kindblad • www.calluna.nu

Delförstoring av glasnegativ B. Finessen med dessa stora negativ är att de går att förstora upp i det »oändliga«.
Här ser vi Slaktare Jonatan Lundberg med fru från Malmö.
De sålde kött och charkuterier ett par dar i veckan under sommaren vid Ljunghusens station.

© 2014 • Text: Christian Kindblad • www.calluna.nu

En annan delförstoring av glasnegativ B.
Här ser vi järnvägspersonalen och handelsmannen med biträde.

© 2014 • Text: Christian Kindblad • www.calluna.nu